

DATE PRELIMINARE ASUPRA ORNITOFAUNEI INSULEI SAHALIN ȘI ROLUL EI ÎN MIGRAȚIE

KISS J. BOTOND

Datorită poziției geografice și a condițiilor geomorfologice, climaterice, hidrografice, Delta Dunării este una dintre cele mai importante regiuni avifaunistice din Europa. În urma întretăierii celor cinci mari căi de migrație, 77% din toate speciile enumerate în cataloagile noastre ornitologice apar în Deltă, fie ca sedentare, fie ca migratoare. Pe lîngă numărul mare de specii, numărul de indivizi este impresionant. În urma acestui fapt, Delta Dunării a fost numită mult timp „Paradisul păsărilor“. Această abundență de păsări a fost cercetată de numeroși ornitologi amatori sau profesioniști din țară și de peste hotare. Totuși, o porțiune importantă de nidificare și o porțiune de staționare de premigrație și de migrație, un cartier de iernare, un „Vogelwarte“ românesc este puțin cunoscut specialiștilor, datorită faptului că a apărut recent pe harta țării. Este vorba de insula Sahalin (Sachalin). Prezenta lucrare și-a propus studierea acestei porțiuni bine limitate tratînd ornitofauna din punct de vedere ćalitativ (într-o măsură mai mică și cantitativ), problemele de nidificare, de iernare etc. Bineînțeles, aceste cercetări nu sunt terminate, lucrarea de față fiind numai un fragment dintr-un studiu viitor, mai detaliat.

Ca metodă de lucru, s-a folosit observația directă, completată uneori cu identificarea urmelor, penelor sau cadavrelor, mai ales primăvara. O parte din păsări a fost determinată „din mînă“, fie colectată, fie capturată în plasă și iar eliberată. după ce a fost inelată. S-au executat 8 ieșiri de observații, în următoarele perioade: 25—26 martie, 23—24 aprilie, 18 iunie, 10—12 iulie, 9—13 august, 4—5 octombrie, 31 noiembrie, 2 decembrie în 1968, 4—7 aprilie în 1969.

Locul cercetărilor se caracterizează prin următoarele :

Insula se găsește la sud de vârsarea în mare a Brațului Sf. Gheorghe, în apropierea localității cu același nume. Lungă de cca. 18 km și cu lățimea variind între 30—500 m, are o formă de semilună uriașă, cu partea dinspre nord la cca. 600 m, cu Capul sudic numit Roh, la

cca 6 km de mal. Apa dintre insulă și uscat se numește Meleaua (Milea) Sfîntului Gheorghe. La Nord este dulce, devine treptat mai sărată, către sud. Insula este la înălțarea latitudinii nordice $44^{\circ}53'$, cu longitudinea estică $29^{\circ}36'$. De remarcat este faptul că insula își schimbă foarte des forma și dimensiunea, în urma furtunilor și curenților mărini. De asemenea și uscatul înaintează către partea nordică, iar canalul are tendința de a colmata în urma depunerii aluviale. Peste o perioadă anumită, insula se va contopi cu uscatul, ca o peninsulă, formând o lagună deschisă spre sud. (fig. 1). Majoritatea insulei este netedă, numai la nord sunt dune eoliene (fig. 2) înalte de 3—4 m iar pe partea din mijloc un rînd de valuri de nisip (fig. 3). Solul este nisip amestecat cu cochilii la nord și est, la vest predomină un sol sedimentar amestecat cu mîl fin, iar la sud cu particole vegetale sfârimate. Are o vegetație săracăcioasă. Dunele sunt acoperite de tamarisc (*Tamarix ramosissima*), partea vestică are alocuri fișii de stuf (*Phragmites communis*), rogoz (*Carex pseudocypereus*) și papură (*Typha angustifolia*, *latifolia*), care spre sud este înlocuită cu tipirigul (*Juncus maritimus*) (fig. 4). Capătul sudic are, ca element dominant, iarba sărată (*Salicornia herbacea*, *Halocnemum strobilosum*) (fig. 5). Tărmul estic este golaș (fig. 6).

Pe această porțiune am observat următoarele specii de păsări:

1. *Gavia arctica* (L.) Observat 1 ex. la 26.03.969 între mal și insulă. La 24.04.968 o pereche zbura către nord de-a lungul tărmului estic. Am găsit cadavre la 23.03.968 și 07.04.969, cel din urmă fiind puternic poluat de ulei mineral.

2. *Podiceps cristatus* (L.) Observat din martie pînă în decembrie, pe Mileaua Sfîntului Gheorghe în grupuri mici.

3. *Podiceps griseigena* (Bodd.). Mai puțin numeros decît precedentul. Grupări mai importante s-au observat în noiembrie-decembrie 1968; ca urmare, în primăvara următoare a devenit cel mai frecvent cadavru pe insulă. Multe din acestea au prezentat poluare cu deșeuri minerale. În cursul iernii au suferit pierderi importante.

4. *Podiceps nigricollis* Ch. L. Numai în martie-aprilie și noiembrie-decembrie, în grupuri mici de 4—6 ex.

5. *Puffinus puffinus yelkouan* (Acerbi) Observat și colectat 1 ex. la 12.08.968 pe coasta estică.

6. *Phalacrocorax carbo sinensis* (Shaw et Nodder). Observat din aprilie pînă în octombrie exemplare solitare sau grupuri mici. Un stol mai mare de cca. 80 ex. la 11.07.1968 pe capătul sudic, în compania unui stol mare de *Pelecanus onocrotalus*.

7. *Phalacrocorax pygmaeus* (Pall). Specie rară în zona cercetată. S-a găsit un cadavru proaspăt la 4 oct. 1968.

8. *Pelecanus crispus* Bruch. Apare mai rar și în număr mic (pînă la 20—30 ex.), cu toate că are o colonie de cuibărit prin apropiere. Observat din martie pînă în octombrie. De multe ori pescuiește în larg, în grupuri mici, sau solitari.

9. *Pelecanus onocrotalus* L. Mult mai numeros, uneori în stoluri de cîteva sute, chiar și în perioada cuibăritului. Aceste stoluri deseori

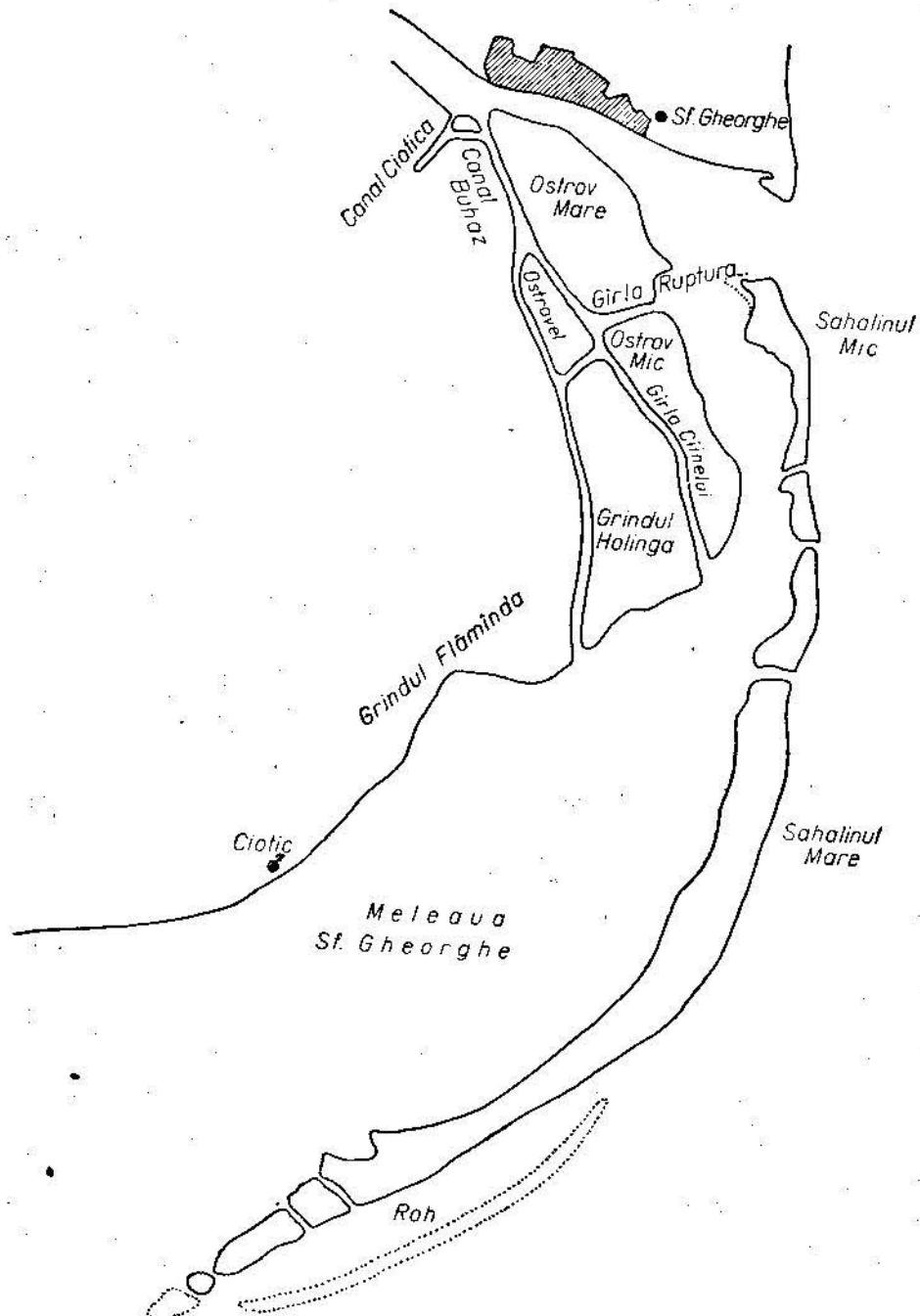

Fig. 1. Insula Sahalin.

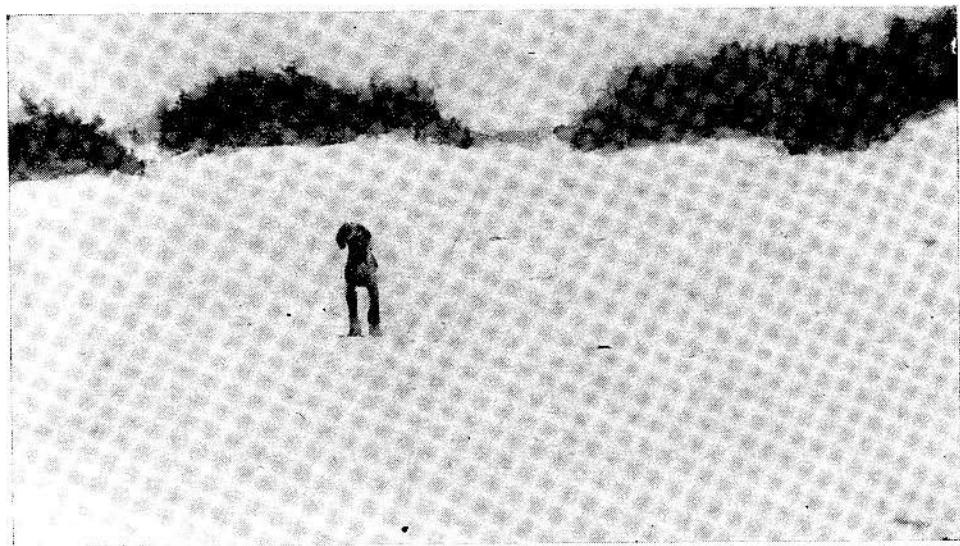

Fig. 2. Dune eoliene acoperite cu tamarisc.

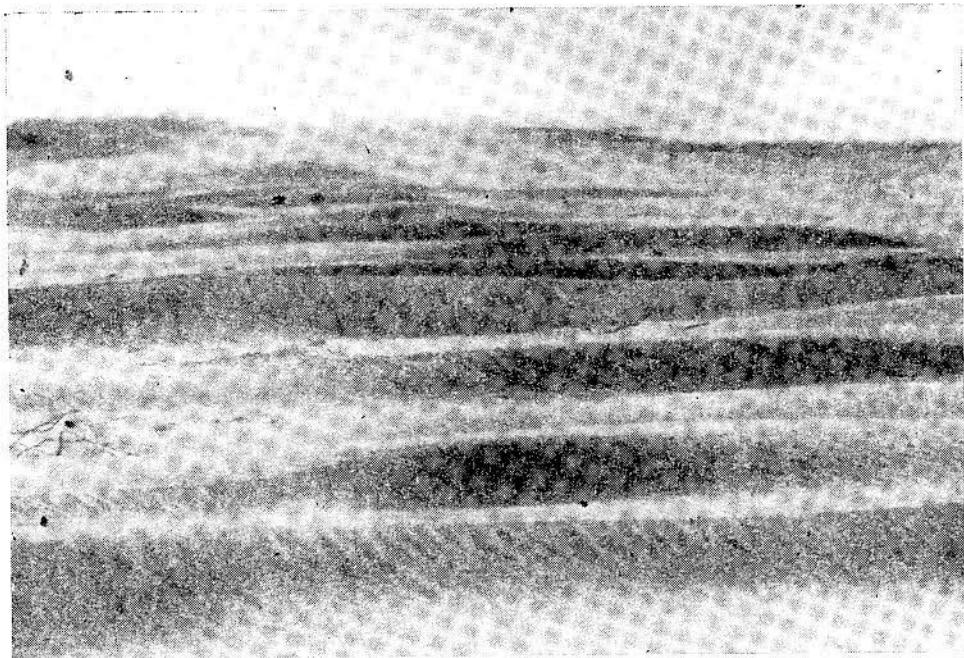

Fig. 3. Valuri de nisip pe mijlocul insulei.

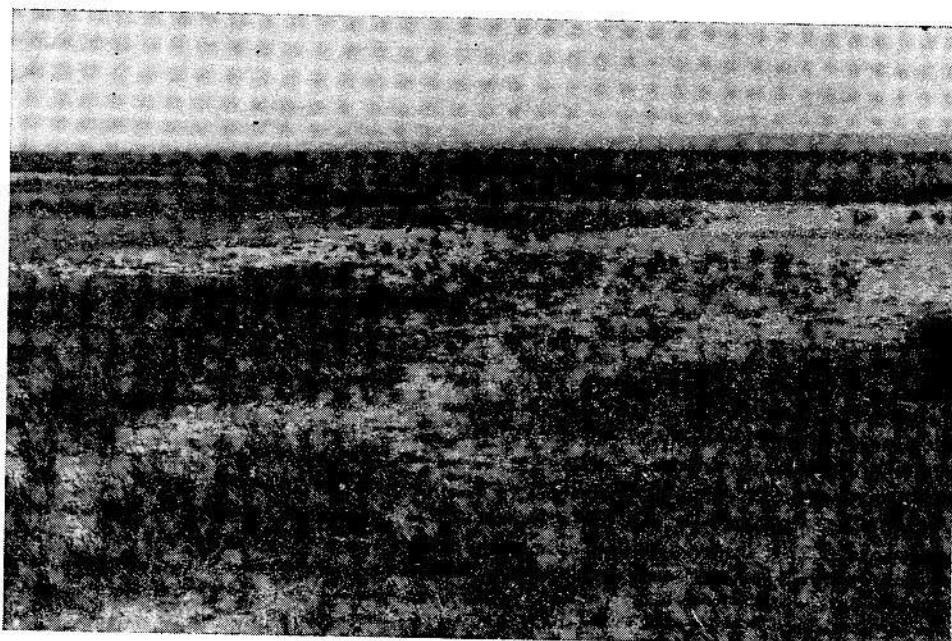

Fig. 4. Vegetația malului vestic.

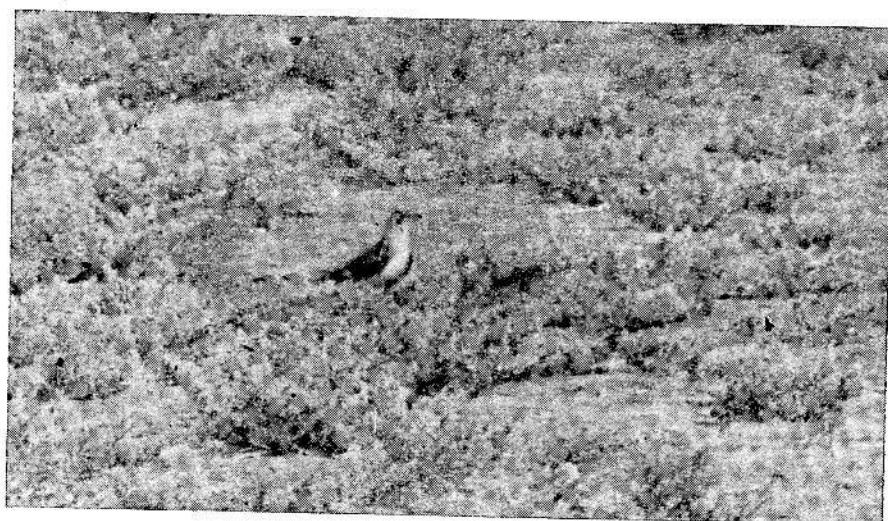

Fig. 5. *Salicornia*, cu o ciovlică de mare.

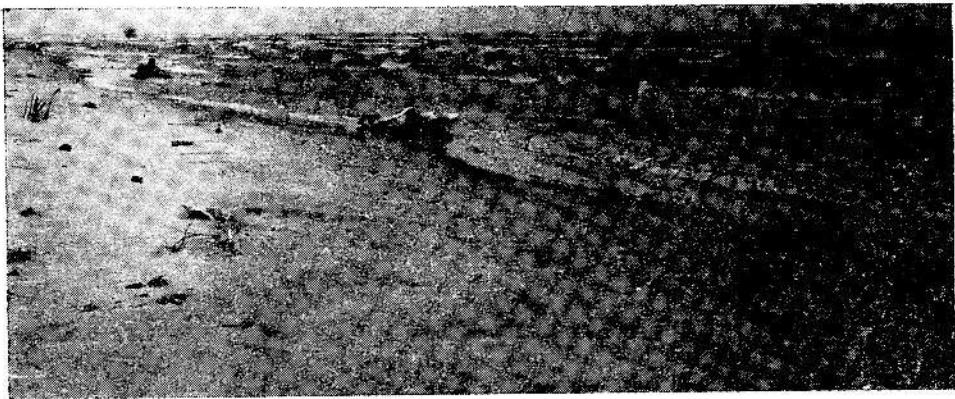

Fig. 6. Tărmul estic.

dorm pe insulă, ceea ce denotă că este vorbă de subadulți sau de adulți, care din anumite motive nu clocesc (fig. 7).

10. *Ardea cinerea* L. În toate perioada cercetată, mai ales pe partea nordică, în număr de cîteva ex., printre dune.

11. *Ardea purpurea* L. Preferă părțile măștinoase din sud, max. 30 ex. o dată.

12. *Egretta alba* (L.). Din aprilie pînă în decembrie, în număr redus.

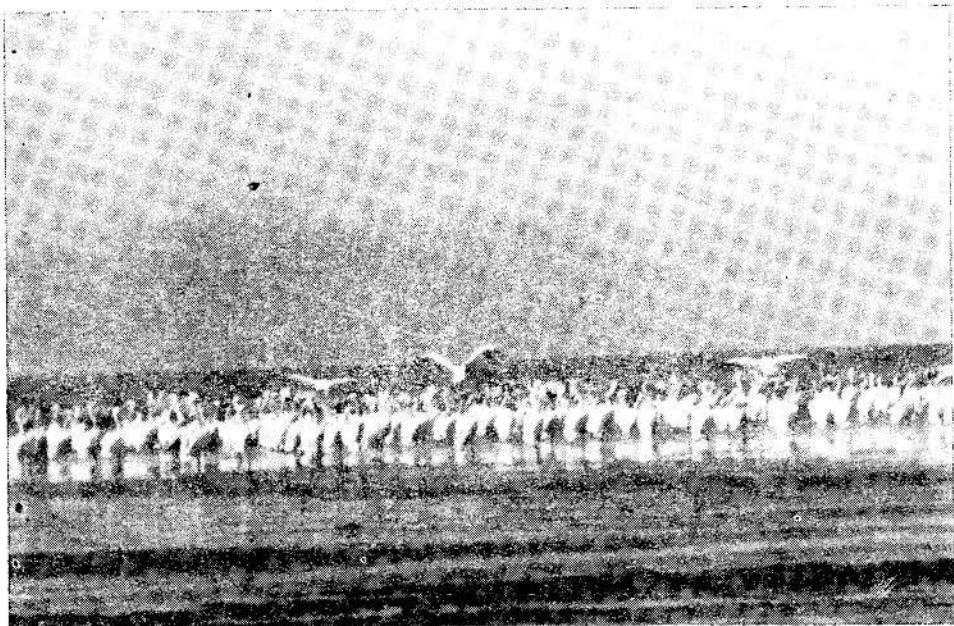

Fig. 7. Stol de *Pelecanus onocrotalus*

13. *Egretta garzetta* (L.). Mai frecvent pe partea vestică, în grupuri mici, din martie pînă în octombrie.
14. *Ardeola ralloides* (Scop.). În număr mic, numai în aprilie-august.
15. *Nycticorax nycticorax* (L.). Cîțiva juvenili, în iulie-august.
16. *Ixobrychus minutus* (L.). O singură dată un juv. la 11.08.968.
17. *Botaurus stellaris* (L.). Un singur ex. la 05 oct.

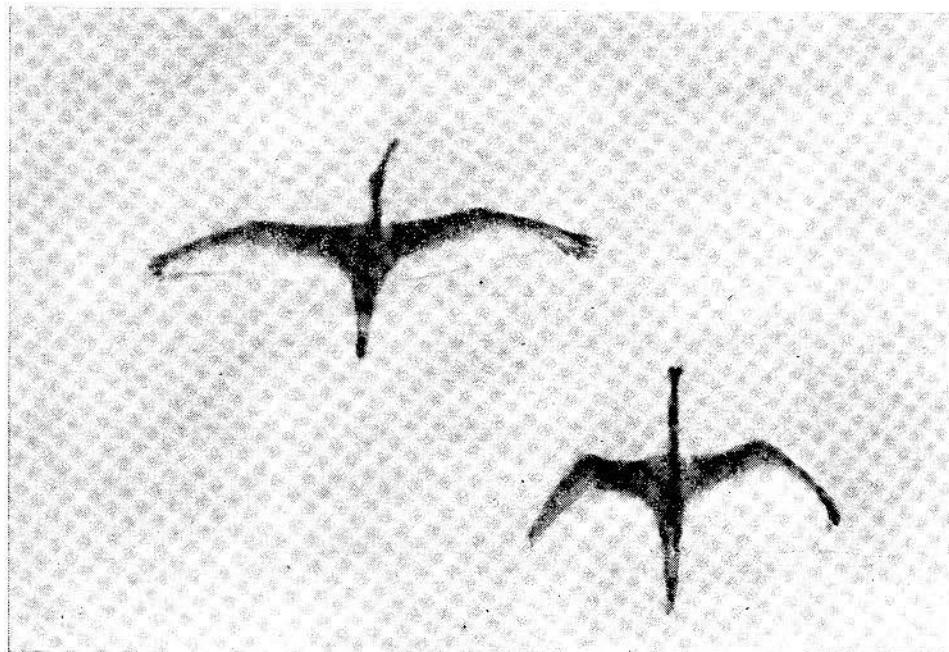

Fig. 8. *Platalea leucorodia* în zbor.

18. *Ciconia ciconia* (L.). Un ex. în august, la 02. dec. alte două ex., dintre care unul a fost colectat. Aceasta prezenta pe aripă urme de alice.
19. *Plegadis falcinellus* (L.). Numai în iunie-august, în stoluri de 20—30.
20. *Platalea leucorodia* L. Din aprilie pînă în august, cînd s-a observat și un stol de 35 ex. Se mențin în apa mică dinspre uscat. (fig. 8).
21. *Cygnus olor* (Gmel). A fost observată în tot timpul perioadei cercetate, atît în grupuri cît și solitar. Stoluri mari de 3—400 în august.
22. *Cygnus cygnus* (L.). Numai în noiembrie-decembrie, grupuri mici.
23. *Anser anser* (L.). În tot timpul observațiilor. Stoluri mari de 3—400 ex. s-au format în august, iar în aprilie 1969 s-au văzut numai 3 ex., insula fiind neprielnică pentru cuibăritul acestei specii. Preferă

porțiunile cu *Salicornia*, deschise, cu vizibilitate bună. Seară zboară spre capătul nordic, la ciuliniș (*Trapa natans*).

24. *Anser albifrons* (Scop.). Față de aglomerații de zeci de mii pe porțiunea lagunelor sudice, aici am întîlnit numai un mic stol în zbor la 30 noiembrie.

25. *Tadorna tadorna* (L.). La 30 noiembrie s-au observat două stoluri în zbor, cu 10, resp. 12 ex., iar în aprilie 1969 o pereche.

26. *Anas penelope*. L. Numai în noiembrie-decembrie și aprilie 1969, în stoluri de 10—15 ex.

27. *Anas strepera*. L. În august, octombrie, în număr redus.

28. *Anas crecca*. L. Împreună cu *A. platyrhynchos* cel mai numeros anatid. În martie-aprilie s-au observat numai stoluri mici sau perechi izolate, dar din august se concentrează pe partea sudică și vestică, în stoluri compacte de zeci de mii, cuprinzind jumătate din orizont.

29. *Anas platyrhynchos* L. Se menține tot timpul anului, chiar cuibărește în număr mic pe partea sudică. Tot în perioada nidificării se observă stoluri compacte numai de ő, cîteodată 100—150 ex. Cu specia precedentă sunt speciile dominante dintre rațe.

30. *Anas acuta* L. În număr redus, stoluri de 10—20, numai în martie-aprilie și noiembrie-decembrie.

31. *Anas querquedula* L. Numai în martie-aprilie și noiembrie, în număr mare, stolurile de 50—300 ex. amestecindu-se cu *A. platyrhynchos*.

31. *Anas clypeata* L. Ex. izolate sau pîlcuri mici în aprilie, iulie, noiembrie-decembrie.

33. *Netta rufina* (Pall). În număr redus în perioada martie-octombrie.

34. *Aythya nyroca* (Güld.). Tot timpul anului, în număr mic și numai pe partea nordică.

35. *Buteo buteo* (L.). Un singur ex., la 26.03.968.

36. *Accipiter nisus* (L.). Un singur ex., tot la aceeași dată.

37. *Haliaeetus albicilla* (L.). S-au observat 1—2 ex. la fiecare dată între iulie-octombrie. La 30 noiembrie-2 decembrie s-au concentrat în număr relativ mai mare pentru specie: 12—15 ex. pe capătul sudic.

38. *Circus aeruginosus* (L.). A apărut tot timpul observațiilor, chiar și în decembrie, în număr mic: 2—3 ex.

39. *Circus cyaneus* (L.). 1-2 ex. zilnic în noiembrie-decembrie.

40. *Falco subbuteo* L. Numai în august și octombrie, 5—6 ex. zilnic. Fac multe victime dintre *Passeriformes* și chiar *Sternidae*. În jurul unor locuri de „cășăpie“ (mușuroaie, trunchi de copaci), unde au consumat hrana, s-au găsit resturile a 10—12 păsări de diferite specii.

41. *Falco columbarius aesalon* Tunst înllocuiește specia precedentă, în noiembrie-decembrie, 2—3 ex. pe zi. Lăsă foarte multe cadavre de *Passeriformes*.

42. *Falco vespertinus* L. Ocazional, 1—2 ex. în august și octombrie.

43. *Falco tinnunculus* L. Ocazional, 2—3 ex. în august și aprilie 1969.

44. *Coturnix coturnix* (L.). S-au observat 10—12 ex. răzlețe în aprilie 1968.

45. *Grus grus* (L.). Auzit glasul unui stol la 12.08.968.

46. *Fulica atra* L. Se mențin tot timpul anului pe malul vestic al insulei. Tot aici se grupează pentru iernare (noiembrie-decembrie) în stoluri de cîteva sute.

47. *Haematopus ostralegus* L. S-au observat la 26.03.968 1 ex. singularic, la 23—24.04.969 în total 11, la 18.06.968 4 ex. în zbor și 4 la 12.08.968. La 04-07.04.969, probabil din cauza vîntului neobișnuit de puternic, ce suflă dinspre nord, pe insulă stationau cc. 200 ex. în stoluri de 6—8 ex. sau mai mari, de 30—40. În ultima zi a perioadei amintite, odată cu potolirea furtunii, numărul lor s-a micșorat la jumătate.

48. *Vanellus vanellus* (L.). Se observă în tot timpul anului, în număr de cîteva zeci. La 06-07.04.969 i-am găsit cuiburile gata făcute, dar fără ouă.

49. *Charadrius dubius curonicus* Gmel. În număr mic s-a observat în aprilie iulie și august. La 12.08.968 am inelat puji nezburători.

50. *Charadrius hiaticula* L. Mai puțin frecvent decât specia precedentă. S-a observat numai în august și octombrie.

51. *Charadrius alexandrinus* L. Cea mai frecventă din accastă familie, din aprilie pînă în august, uneori în stoluri necompacte de 40—50.

52. *Pluvialis squatarola* (L.). În august își mai păstrau haina de vară cele 4—5 ex. observate, dar în octombrie le-am găsit în penaj de iarnă, pînă la 20—25 ex.

53. *Arenaria interpres* (L.). La 12.08.968 am observat pe bancurile de nisip din sud-est 9 ex. în haina de vară, aproape cărămizii, într-un grup mare de *Sterna hirundo* și *Gelochelidon nilotica*.

54. *Lymnocryptes minimus* (Brünn.). La 25.03.968 și 05.04.969 am observat 1 ex.

55. *Gallinago gallinago* (L.). În martie 1968, aprilie 1969 și noiembrie-decembrie, s-au observat cîteva zeci de ex., mai ales pe partea nordică a malului Vestic.

56. *Scopular rusticola* L. La 25.03.968 și 05.04.969 am găsit cadravre proaspete, mîncate de răpitori aripăti.

57. *Numenius arquata* (L.) Stoluri mici sau ex. solitare s-au observat la fiecare ieșire, stoluri mai mari de 40—50 în august-decembrie și în aprilie 1969.

58. *Limosa limosa* (L.). Stoluri de 20—30 ex. din iunie pînă în august, pe partea nord-vestică.

59. *Tringa erythropus* (Pall.). Exemplare răzlețe sau grupuri mici am observat în iulie-august, chiar în haina de vară.

60. *Tringa totanus* (L.). Se mențin în mlaștinile din partea sudică din martie pînă în octombrie, cîteva zeci de ex., care și cuibăresc.

61. *Tringa nebularia* (Gunn.). Numai în aprilie 1968 și august s-au văzut cîteva ex.

62. *Tringa ochropus* L. Ca și precedentul, în aprilie și august.

63. *Tringa glareola* L. În iulie-august, ex. răzlețe.

64. *Tringa hypoleucos* L. Cîte o observație din aprilie și iulie 1968 și una din aprilie 1969.

65. *Calidris minuta* (Leisl.) Din 05.10.968 o singură observație: un stol mic.
66. *Calidris ferruginea* (Pont.) Un ex. la 05.10.968.
67. *Calidris canutus* (L.) La 24.04.968 am observat, îndelungat, un grup mic de 4 ex. în penaj splendid de nuntă, cu piept cărămiziu. S-a menținut în apa mică dinspre mal, în compania cîtorva *Platalea leucorodia*.
68. *Limicola falcinellus* (Pont.) La 12-14.08.968 s-a observat un grup de 4 ex. pe nisip, respectiv în glodurile dinspre nord.
69. *Philomachus pugnax* (L.) În iulie-august, amestecați cu alte *Limicolae* s-au observat cîteva ex.
70. *Recurvirostra avosetta* L. Din aprilie pînă în octombrie se mențin pe insulă 4—5 perechi, care cuibăresc aici. La 11.08.968 am găsit cîțiva pui nezburători, înotind în apa dinspre vest.
71. *Burhinus oedicnemus* (L.) Două perechi s-au menținut pe insulă, din aprilie pînă în octombrie, avind un revier destul de bine conturat. La 10.07 și 10.08.969 am găsit cîte doi pui nezburători cu ajutorul unui prepelicar. Primii s-au ascuns între dunele cu *Tamarix*, ceilalți în *Juncus* înalt (fig. 9). Suportau bine apropierea omului, fiind bine mascați de culoarea lor criptică. După inelare au fost eliberați din nou.
72. *Glareola pratincola* (L.) Pe partea din mijloc a insulei a cui-bărit cca. 10—12 perechi în iulie-august, fără să fie găsite.
73. *Stercorarius parasiticus* (L.) La 12.08.968 am observat doi juv. pe care i-am determinat ca *S. parasiticus*, însă fără certitudine. La 05.10.968 însă am reușit să identific un ex. adult, în fază deschisă.
74. *Larus marinus* L. O singură observație la 26.03.968, cînd un ex. adult și un juvenil, probabil de aceeași specie, s-au văzut pe capătul sudic, în compania unor *Larus argentatus*.
75. *Larus fuscus* L. Rămîne tot timpul anului pe insulă, în cîteva ex.
76. *Larus argentatus cachinnans* Pall. Se observă tot timpul anului în stoluri de zeci de ex. sau grupuri mici, mai ales subadulți. Jefuiesc sculele pescarilor chiar în timpul lucrului.
77. *Larus melanocephalus* Temm. Cîteva ex. s-au observat în iunie și aprilie 1969.
78. *Larus ridibundus* L. Cel mai comun dintre *Laridae*, prezent pe terenul luat în studiu în tot timpul anului în număr mare.
79. *Larus genei Brême*. Posed o singură observație de la 07.04.969, un stol mic.
80. *Larus minutus* Pall. În grupuri mici apar din iunie și rămîn pînă în decembrie. S-au observat chiar și juvenili în luna iunie.
81. *Chlidonias hybrida* Pall în număr mai mic în aprilie-octombrie.
82. *Chlidonias leucoptera* (Temm.) În număr mic în iunie-octombrie.
83. *Chlidonias nigra* (L.) Tot în număr redus, din aprilie pînă în octombrie.

84. *Gelochelidon nilotica* (Gmel.) Se mențin mai ales pe partea sudică. Se observă mai des în iulie-octombrie. La 11.08.968 am găsit un pui mort din această specie.

85. *Hydropogne caspia* (Pall.) În număr de cîteva exemplare au apărut din martie. În iulie-octombrie s-au observat și stoluri de 10-15 ex. La 11.08.968 s-a observat un grup, din care 2 au avut inele simple de aluminiu. Unul dintre ei, care a fost colectat, s-a inelat la 08.06.963 în Uniunea Sovietică, Insula Lebedelor, deci a fost regăsit după cinci ani, două luni și trei zile. La 05.04.969 numărul acestor păsări s-a ridicat la cc 60 ex. Dintr-un grup de 12 erau 3 inelați.

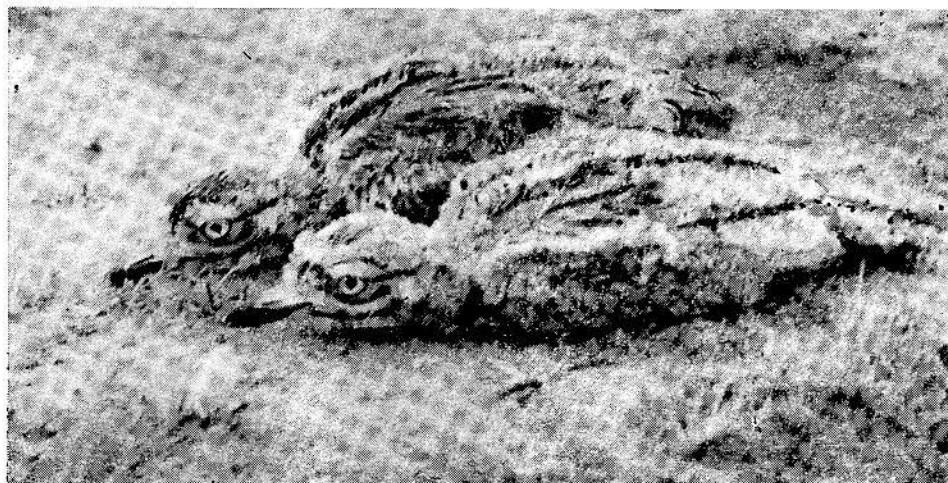

Fig. 9. Pui de Burhinus.

86. *Sterna hirundo* L. Cea mai comună dintre Sternidae. Această specie se menține pe insulă din aprilie pînă în octombrie în număr de ordinul miilor (fig. 10). Partea sudică este plină de cuiburi cu ouă sau pui (fig. 11) într-o lungime de cc. 2,5—3 km, lățimea coloniei fiind determinată de lățimea insulei. Cuiburile sunt așezate în Salicornia, uneori cuib lingă cuib. Atât culoarea ouălor cât și a puilor prezintă o variabilitate accentuată. Majoritatea puilor au apărut în august, dar chiar în mijlocul acestei luni s-au găsit ponte proaspete. Numărul ouălor unei ponte este 3, rar 2. Puii de 2 zile deja părăsesc cuibul și se ascund în vegetația înconjurătoare. Simțind pericol, se ghenuiesc lipită de sol sau se aruncă în apă. Adulții caută să gonească intrușii, fie că e vorba de animale, fie de om. Mai agresivi par cei de la marginile coloniei.

*87. *Sterna albifrons* Pall. Mult mai puțin numeros decît precedentă, își face cuiburile garnisite cu scoici (fig. 12) pe partea Nordică a coloniei de *S. hirundo*.

88. *Sterna sandvicensis* Lath. Tot în colonia de *Sterna hirundo* am găsit și cîțiva puii de *S. sandvicensis*, la 12.08.968. În 1969 specia a fost mai bine reprezentată pe insulă.

89. *Columba oenas* L. La 5—6 aprilie 1969 am găsit cadavrul proaspăt a două ex. omorîte de răpitori aripați.

90. *Streptopelia turtur* (L.) În martie 1968 am observat 2 ex.

91. *Asio flammeus* (Pall.) Numai în 5—7.04.1969, 4—5 ex. ascunși în stuf, sau *Salicornia* uscată. Foarte prudenti, se ridică de la distanță mare.

92. *Caprimulgus europaeus europaeus* L. Observat 1 ex. în aprilie și iunie printre dunele de nisip.

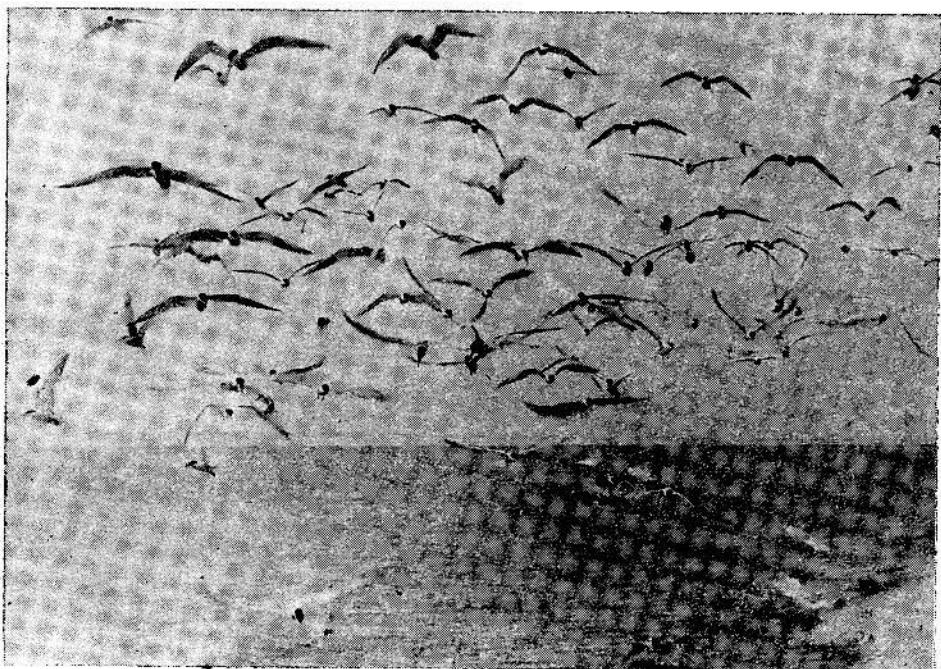

Fig. 10. Stol de *Sterna hirundo*.

93. *Coracias garrulus* L. Observat o singură dată, la 24.04.1968.

94. *Upupa epops* L. 1—3 ex. s-au observat în aprilie și august 1968 ca și în aprilie 1969.

95. *Melanocorypha calandra* (L.) În noiembrie-decembrie partea din mijlocul insulei a fost împânzită de stoluri mici (10—15 ex.).

96. *Alauda arvensis*. Grupuri mici în martie-aprilie, respectiv în noiembrie-decembrie.

97. *Hirundo rustica* L. Din aprilie pînă în octombrie se observă stoluri sau grupuri mici, iar în octombrie aglomerații masive, care se îndreaptă către sud.

98. *Riparia riparia* (L.) Apare mult mai puțin numeros, numai în iulie-august după trecerea perioadei nidicole. (În apropiere nu sunt locuri potrivite cuibăritului acestei specii).

99. *Motacilla alba* L. Cea mai comună specie de *Passeriformes*. S-a observat în timpul tuturor ieșirilor. În martie nu erau rare și stoluri de sute.

100. *Motacilla flava thunbergi* Billb. Dintre subspeciile de *M. flava* am colectat-o și identificat-o numai pe aceasta. În aprilie 1968 specia a apărut în număr de mii de ex., în martie și octombrie numai cîteva. În restul timpului de observație nu s-a semnalat.

101. *Anthus cervinus* (Pall.) La 23.04.968 am colectat o ♀ ad.

Fig. 11. Pui de *Sterna hirundo*.

102. *Lanius collurio* L. Numai în august s-au observat cîțiva, mai toți juv.

103. *Lanius minor* Gmel. Tot în august au apărut cîteva ex. pe tufe de *Tamarix*.

104. *Troglodytes troglodytes* (L.) În număr mic apare primăvara (aprilie 1969) și toamna (noiembrie-decembrie).

105. *Locustella luscinoides* (Savi) Un ex. colectat la 26.03.968 dovedește existența ei pe insulă. Sunt cîteva observații și din aprilie 1969.

106. *Acrocephalus schoenobaenus* (L.) În august s-au prins în plasă cîteva ex.

107. *Acrocephalus palustris* (Bechst.) Identificat după exemplare capturate în plasă. (10.08.968).

108. *Acrocephalus arundinaceus* (L.) Exemplare răzlețe din aprilie 1968—69. Cele observate în iunie-iulie probabil cubăresc.

109. *Hippolais pallida elaeica* (Linderm.) În aprilie 1968—69 abundea în tufe de *Tamarix*.

110. *Phylloscopus collybita collybita* (Vieill.) Foarte numeros în aprilie 1968—69.

111. *Phylloscopus trochilus trochilus* (L.) În lipsa materialului comparativ s-a determinat ca subsp. *trochilus* un ex. colectat la 23.04-968 dintr-un grup răzlețit prin tufe.

Fig. 12. Cuib de *Sterna albifrons*.

112. *Saxicola torquata rubicola* (L.) Apare rar, în martie, aprilie.

113. *Regulus regulus* (L.) Specie rară, numai în martie 1968 s-a semnalat.

114. *Phoenicurus phoenicurus phoenicurus* (L.) Fără material comparativ, s-a determinat ca subspecia tipică cele cîteva ex., observate în martie și octombrie.

115. *Phoenicurus ochruros gibraltariensis* (Gmel.) Specie rară, în octombrie.

116. *Erithacus rubecula* (L.) Se mențin în apropierea colibelor pescărești, în octombrie și aprilie 1969.

117. *Oenanthe oenanthe* (L.) Din aprilie, august și octombrie, ca și din aprilie 1969 se semnalează stoluri mici, răzlețite printre dune.

118. *Turdus pilaris* L. Numai în martie s-a observat un mic stol.
119. *Turdus philomelos* Ch. L. Brehm. În martie-aprilie, octombrie și aprilie 1969 au apărut în grupuri mici sau solitari.
120. *Turdus iliacus* L. Din martie o singură captură, iar în aprilie 1968 s-a găsit un cadavru, fiind omorit de răpitor aripat.
121. *Turdus merula* L. Apare regulat, dar în număr redus începând cu martie pînă în iunie, iar toamna în octombrie-decembrie.
122. *Turdus torquatus alpestris* (Ch. L. Brehm) Dîntr-un grup mic, s-a colectat la 24.04.1968.
123. *Panurus biarmicus russicus* (Ch. L. Brehm) Am observat în decembrie un stol mic, pe partea nordică.
124. *Parus caeruleus* L. O singură observație din 30.11.1968, în stufărișul din nord.
125. *Emberiza citrinella* L. Două-trei stoluri mici în martie pe partea sudică.
126. *Emberiza schoeniclus schoeniclus* L. A fost prezentă tot timpul perioadei de cercetare, în stufărișul din nord. Exemplarele colectate par să fie subspecia *schoeniclus*.
127. *Plectrophenax nivalis* (L.) Un singur stol de 3 la 30.11.1968.
128. *Fringilla coelebs* L. Un stol mic în martie, pe partea sudică.
129. *Carduelis chloris chloris* (L.) Observat în martie-aprilie și noiembrie-decembrie, ca și în aprilie 1969, stoluri mici, sau solitari. Mulți au căzut pradă răpitorilor aripați.
130. *Coccothraustes coccothraustes* (L.) În aprilie 1969 am găsit cadavrul unui ex., sfîrat de un răpitor aripat.
131. *Sturnus vulgaris vulgaris* L. Stoluri mici în zbor atât în martie, noiembrie-decembrie, cât și în aprilie 1969.
132. *Pica pica* (L.) Ocazional trece de pe uscat. Observat în noiembrie-decembrie și aprilie 1969.
133. *Corvus frugilegus* L. În stoluri de 10—15 apare în martie-aprilie, noiembrie-decembrie și aprilie 1969.
134. *Corvus corone cornix* L. Specia cea mai comună, care se observă tot timpul anului, în stoluri mici. Fac pagube simțitoare în progenitura speciilor cuibăritoare.
135. *Corvus corone sardinicus* Kleinschm. Printre ciorile grivane, pe timp de vară sunt și unele de talie mai mică, cu un suflu roz pronunțat pe piept și flancuri. Duce viață asemănătoare speciei precedente.
- Consultînd lista de mai sus, putem trage următoarele concluzii :
- Multe specii apar pe insulă într-un biotop complet diferit de biotopul original, ca *Regulus regulus*, *Caprimulgus europaeus*, *Turdus torquatus* etc.
 - Un număr de 7 specii apar în timpul pasajului, sau oaspeți de vară, care sunt declarate monumente ale naturii.
 - O mare parte din ornitofauna de pe insulă o formează speciile de interes vinătoresc (*Anatidae*, *Rallidae*, *Charadriidae*, *Scolopacidae* etc.), care se aglomerează în perioada migrației.

— Apar specii rare sau foarte rare, ca *Puffinus puffinus*, *Pluvialis squatarola*, *Burhinus oedicnemus*, *Stercorarius parasiticus*.

— Insula adăpostește colonii de cuibărit ale speciilor *Sterna hirundo*, *Sterna albifrons*, *Sterna sandvicensis*, *Gelochelidon nilotica*, *Glareola pratincola*, la care se mai adaugă cele ce nu cuibăresc în colonii închise : *Burhinus oedicnemus*, *Recurvirostra avosetta*.

Pentru păstrarea căt se poate de nealterată a insulei, pentru protejarea păsărilor sedentare sau în pasaj, asigurind un loc sigur de cuibărit și popas, considerăm strict necesar declararea întregului Sahalin rezervație naturală, interzicind pășunatul (care distrug cuiburile pe sol), vinătoarea, cositul vegetației, plimbătul turiștilor etc., cu desăvirsire. Numai cu o pază severă putem păstra și ocroti această zonă, care ar putea să fie un „Helgoland al țării noastre“.

BIBLIOGRAFIE

1. Andone G., S. Pașcovschi, H. Almășan, L. Andone. — *Migrații ptite i mleko-pităișcii*. Moskva, 1965.
2. I. Cătuneanu, A. Johnson, M. Tălpeanu. — *Recherches ornithologiques dans la Dobroudja*. Trav. Mus. „Gr. Antipa“, VII, 419—435. Bucarest, 1967.
3. M. Dornbusch, und G. Grempe. — *Ornitologische Beobachtungen im Küstengebiet der Dobrudscha (Rumänien)*. Beitr. z. Vogelk. 1965, 11, Nr. 3. Leipzig.
4. Keve A. — *Nomenclator Avium Hungariae*. Budapest, 1960.
5. Kiss J. B. — *Pescărușul negru pe Sachalin*. Vin. și pesc. sport. 1968/7. București.
6. Kiss J. B. — *Un furtunar pe Insula Sahalin*. Vin. și pesc. sport. 1968/11. București.
7. Lintia D. — *Păsările din R.P.R.* București, 1954/55.
8. Makatsch W. — *Wir bestimmen die Vögel Europas*. Neumann Verlag, 1966.
9. Papadopol A. — *Les Charadriiformes de Roumanie*. Trav. Mus. Hist. Nat. Gr. „Antipa“, vol. VI, 1966, București.
10. Radu D. — *Originea geografică și dinamica fenologică a păsărilor din R.P.R.* Probleme de biologie. 1962.
11. C. Rosetti-Bălănescu. — *Păsările vinătorului*, I-III. 1967, București.
12. Rudescu L. — *Migrația păsărilor*. București, 1958.
13. Tălpeanu M. — *Avifaune de la région inondable du Danube, en Olténie*. Trav. Mus. Hist. Nat. „Gr. Antipa“. Vol. V. 1965. București.
14. Tălpeanu M. — *Note ornitologice din Dobrogea*. Rev. Muzeelor. 1968/6. Buc.
15. x x x — *Nomenclatorul păsărilor din R.S.R.* Rev. Muzeelor, 1967/2. București.
16. x x x — *Din viața Deltei Dunării*. 1958, București.

DONNEES PRELIMINAIRES SUR L'ORNITHOFAUNE DE L'ILE SAHALIN ET SON ROLE DANS LA MIGRATION

Résumé

L'auteur a investigué dans toutes les saisons l'ornithofaune de l'île Sahalin, située à l'embouchure du bras St. Gheorghe. Il y trouvat 135 espèces, beaucoup d'entre elles d'intérêt cynégétique ou monuments de la nature. D'autres comptent pour des espèces ornithologiques rares. Dans l'île nichent aussi des espèces d'oiseaux communs.

Compte tenu qu'ici les colonies des oiseaux s'agglomèrent en masse immense, l'auteur propose de déclarer l'île „réserve“, pour la mettre à l'abri des facteurs anthropologiques.